

Saksbehandler:
Cathrine Heisholt, telefon:
Kommuneutvikling

Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) - revisjon - Høringsinnspill til planprogram

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for bygge- og arealsaker	05.05.2017	120/17
Utvalg for nærings- og samfunnsutvikling	04.05.2017	039/17
Formannskapet	08.05.2017	039/17
Bystyret	18.05.2017	051/17

Rådmannens innstilling

1. Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA, og det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser og kunnskap som kommunene har behov for.
2. Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg tas inn som utredningstema og at innhold og avgrensing vurderes på nytt. Dette må skje i prosess med grunneiere/ berørte parter, kommunen og andre berørte myndigheter.

04.05.2017 Utvalg for nærings- og samfunnsutvikling:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Etter dette fattet UNS følgende vedtak:

UNS- 039/17 Vedtak:

1. Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA, og det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser og kunnskap som kommunene har behov for.
2. Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg tas inn som utredningstema og at innhold og avgrensing vurderes på nytt. Dette må skje i prosess med grunneiere/ berørte parter, kommunen og andre berørte myndigheter.

05.05.2017 Utvalg for bygge- og arealsaker:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling pkt. 1 enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling pkt. 2 vedtatt med 6 mot 1 stemme (MDG)

Etter dette har UBA fattet følgende vedtak:

UBA- 120/17 Vedtak:

1. Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA, og det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser og kunnskap som kommunene har behov for.
2. Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg tas inn som utredningstema og at innhold og avgrensing vurderes på nytt. Dette må skje i prosess med grunneiere/berørte parter, kommunen og andre berørte myndigheter.

08.05.2017 Formannskapet:

Møtebehandling:

Vedtaket i UBA enstemmig vedtatt.

Etter dette fremmer formannskapet slik innstilling for bystyret:

FORM- 039/17 Vedtak:

1. Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA, og det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser og kunnskap som kommunene har behov for.
2. Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg tas inn som utredningstema og at innhold og avgrensing vurderes på nytt. Dette må skje i prosess med grunneiere/berørte parter, kommunen og andre berørte myndigheter.

18.05.2017 Bystyret:

Møtebehandling:

Kjell Anders Ller (MDG) foreslo å stryke pkt. 2 i innstillingen.

Formannskapets innstilling pkt. 1 enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling pkt. 2 vedtatt mot 8 stemmer

Etter dette har Bystyret fattet slikt vedtak:

BY- 051/17 Vedtak:

1. Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA, og det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser og kunnskap som kommunene har behov for.
2. Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg tas inn som utredningstema og at innhold og avgrensing vurderes på nytt. Dette må skje i prosess med grunneiere/berørte parter, kommunen og andre berørte myndigheter.

Sammendrag:

Fylkestinget i Vestfold vedtok i Regional planstrategi for Vestfold 2016 – 2020 at Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) skal revideres. Denne saken er Tønsberg kommunes høringsinnspill til planprogram for RPBA.

Hovedtrekkene i RPBA skal ikke endres, men planen skal utdypes, spisses og gjøres mer brukervennlig. I tillegg skal den legges bedre til rette for næringsutvikling. Det lagt opp til en bred medvirkningsprosess. «Nye» RPBA er planlagt vedtatt innen utgangen av 2018. Det vises til vedlagt planprogram (høringsutkast) for full gjennomgang av prosess og revisjonstemaer.

Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA. Det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser som kommunene har behov for, og at dette vil øke kunnskapsgrunnlaget i forhold til videre planleggingen. Rådmannen anser det som særlig positivt at RPBA skal:

- evaluere innholdet i ABC-prinsippene om rett virksomhet på rett plass (herunder hensiktsmessig bruk av arealer ved E-18 og avklare en felles politikk om fremtidig lokalisering av kontor)
- integrere kjøpesenterplanen i RPBA og at kunnskapsgrunnlag skal oppdateres med blant annet handelsanalyser
- at status og behov når det gjelder næringsarealer skal oppdateres
- finne virkemidler for å styre boligutviklingen i ønsket retning (sett i lys av at det er omdisponert langt mer areal til bolig enn behovet tilsier)
- jobbe videre med fortetting med kvalitet og hvordan bysentrum kan styrkes som bosted, handelssted, arbeidssted og møteplass

Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg skal vurderes på nytt og at det gjøres i samarbeid med grunneiere/ berørte parter, kommunen og andre berørte parter. Rådmannen uttrykker samtidig skepsis til at fylkeskommunen har planer om å etablere lignende hensynssoner for kulturmiljø i byene.

Vedlegg:

høring planprogram RPBA
Planprogram RPBA

Innledning – hva saken gjelder:

Fylkestinget i Vestfold vedtok i Regional planstrategi for Vestfold 2016 – 2020 at Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) skal revideres. Høsten 2016 ble RPBA evaluert. Resultatene fra evalueringen legger grunnlaget og gir retning for revisjonen.

Formålet med revisjonen er å oppdatere og spisse RPBA som utviklingsplan og styringsverktøy for areal- og transportplanleggingen i Vestfold. Som del av revisjonen skal Regional plan for handel- og sentrumsutvikling i Vestfold integreres i planen. Planprogrammet (vedlagt) beskriver innhold, prosess, medvirkning og organisering av arbeidet. Når endelig planprogram er vedtatt, starter selve planprosessen og planproduksjonen (høsten 2017 og våren 2018).

Denne saken er Tønsberg kommunes høringsinnspill til planprogram for RPBA.

Faktagrunnlag:

RPBA er en plan for hele Vestfold, og planens innhold har skapt stort engasjement. Evalueringen viser at et flertall er positive til planen, men ønsker en plan som både er enklere å bruke, og mer spisset i hovedbudskapet. Evalueringen viser videre at kommunene har tatt inn en større andel av de forhåndsavklarte arealene i kommuneplanene enn det behovet i planperioden tilsier. I tillegg har det kommet tilbakemeldinger om at planen må legges bedre til rette for næringsutvikling.

Det er viktig å påpeke at dette er en revisjon av RPBA hvor samfunnsmålene og effektmålene i

utgangspunktet ligger fast. Det vises til vedlagt planprogram (høringsutkast) for full gjennomgang av revisjonstemaene.

Fylkeskommunen ønsker spesielt tilbakemelding på følgende:

- Er de viktigste/riktige temaene og aktuelle problemstillingene knyttet til Vestfolds arealpolitikk beskrevet i planprogrammet? Det bes om synspunkter innenfor RPBA sine temaer som er aktuelle å belyse i revisjonen.
- Det er viktig med bred deltakelse i planarbeidet, samtidig som arbeidet skal gjennomføres på en effektiv måte. Det bes om synspunkter på forslaget i planprogrammet.
- Ny kommunestruktur legges til grunn for samarbeidet. Kommunestrukturen i Vestfold vil endre seg i løpet av perioden som planen skal revideres. Fylkeskommunen ønsker at kommuner som skal slå seg sammen koordinerer seg i deltakelsen i planarbeidet. Det bes om tilbakemelding på hvordan dette best kan gjøres.
- Fylkeskommunen ønsker at det oppnevnes en administrativ RPBA kontaktperson i den enkelte kommune som fylkeskommunen kan henvende seg til i arbeidet.

Rettslig grunnlag:

Plan- og bygningslovens § 4-1 Planprogram

Plan- og bygningslovens § 8-3 Utarbeiding av regional plan

Forholdet til kommuneplanen:

Regional plan skal iht. plan- og bygningslovens § 8-3 legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen, og endringer i RPBA kan derfor føre til endringer i kommuneplan og/eller byplan.

Vurderinger:

Dette høringsinnspillet tar for seg en tematisk gjennomgang av rulleringstemaene, og til slutt litt om prosess og koordinering av arbeidet mellom Re og Tønsberg.

Handelsetableringer og næringsutvikling

Rådmannen støtter arbeidet med å innlemme kjøpesenterplanen i RPBA. Forbudet mot handelsetableringer langs E18 skal videreføres, men det skal fokuseres på enhetlig og god bruk av arealer langs E18 i Vestfold. Det er stort press på disse arealene og det å finne en hensiktsmessig utnyttelse av disse områdene, som ikke går på bekostning av bysentrum anses som viktig. Tønsberg kommune opplever et stort press på å etablere arbeidsplassintensive kontorbedrifter i nærheten av E-18, og rådmannen anser det som positivt at også dette er et tema som skal behandles i revisjonen.

Behovet for analyser og økt kunnskapsgrunnlag knyttet til verdiskaping, næringsareal og -etableringer er stort og det er positivt at dette er et sentralt tema i revisjonen. Rådmannen mener at man bør jobbe for en arealpolitikk som tilfredsstiller markedets etterspørsel og behov, og som samtidig ikke går på bekostning av levende byer og tettsteder. Da er det viktig å vite så mye som mulig om dagens situasjon og behovene i tiden som kommer både med hensyn til det rent arealmessig, men også i knyttet til andre typer virkemidler som kommunene kan ta i bruk. Det er et ønske at denne prosessen vil føre til mer og oppdatert kunnskap om behov og sammenhenger (særlig mellom næringsetableringer/handel og sentrumsutvikling) som kan føre til at næringslivet og det offentlige enes om noen felles mål og dra i samme retning.

Det anses som positivt at ABC-prinsippene (om rett virksomhet på rett plass) skal oppdateres. I Tønsbergs kommuneplan 2014-2026 er det åpnet opp for at arbeidsplassintensive virksomheter med behov for produksjon, testmiljøer, lager etc. kan lokaliseres innenfor næringsområdene på Barkåker og Kilen. Her er det lagt vekt på virksomhetenes behov for rask tilgang til hovedveinettet og at arealbehovet tilsier at kostnadene for en etablering i sentrum blir for høye. En slik oppmyking av prinsippene der hvor det er gode transportsystemer (kollektiv og sykkel/ gange) og hvor det samtidig ikke går på bekostning av sentrumsutviklingen bør kunne godtas. Samordnet areal- og transportplan for Osloregionen (2016) har beskrevet en slik utvidelse av ABC-prinsippet (og også knyttet det opp mot handel) som virker fornuftig.

Tønsberg kommune ønsker å spille inn et ønske om at arealforvaltning i sjøområdene med temaer som næringsarealer knyttet til havn og sjø, havbruk og maritime næringer, turisme og reiseliv bør vurderes samlet for Vestfold. Det forventes flere henvendelser om etablering av næringer knyttet til havbruk som ønsker å ta i bruk sjøen til f.eks oppdrett, skjellfarmer og lignende. Det er en del problemstillinger, både knyttet til hvem som «eier» arealet i sjø, aktivitet på land, det miljømessige etc. som med fordel kunne vært belyst på et regionalt nivå.

Kulturminneforvaltning

Tønsberg kommune har behov for en runde til vedrørende hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg. Det ble vedtatt og står følgende i planbeskrivelsen til kommuneplanens arealdel (s. 21): «*Tønsberg kommune skal ta initiativ til å vurdere og evaluere omfang og innhold vedrørende de avsatte hensynssone kulturmiljø ved revisjon av RPBA, særlig med tanke på å opprettholde en effektiv landbruksproduksjon.*» Prosessen rundt etableringen av disse sonene var ikke god hverken med tanke på medvirkning, formidling av innhold eller mulighet for innsyn i grunnlaget for fastsettelsen. Rådmannen ber derfor om at dette tas inn som et revisjonstema i RPBA, og at grunneiere/ berørte parter, samt Tønsberg kommunes politikere og administrasjon inkluderes i prosessen.

I arbeidet med revisjon av RPBA skal områdene innenfor langsiktig utviklingsgrense og sentrumskjernene vurderes i forhold til om det skal etableres hensynssoner kulturmiljø. Fra Tønsberg sin side settes det spørsmålsteget vedrørende hvordan dette arbeide vil forholde seg til eksisterende bevaringsområder sikret gjennom byplan. Som grunnlag for byplan ble det foretatt en kulturhistorisk DIVE-analyse som ivaretar disse temaene. Byen har flere områder som er båndlagt etter lov om kulturminner (Slottsfjellet med Tønsberg middelaldergrunn og Teie hovedgård), samt bestemmelsesområder bevaring som omfatter blant annet Nordbyen, Fjerdings, Haugar. Det er også bestemmelsesområder knyttet til kvartalsstruktur og bebyggelse i sentrum i forhold til å ivareta historiske gateløp, siktlinjer og byggeskikk. Rådmannen er bekymret for nye og flere lag med retningslinjer knyttet til kulturhensyn i Tønsberg by enn det vi allerede har. Det kan nevnes at Tønsberg kommune i 2016 har opphevet 38 gamle reguleringsplaner, nettopp for å forenkle planlegging i byen ved å ikke ha mange lag med planer oppå hverandre.

Byutvikling og fortetting

Arealregnskapet i evalueringen av RPBA viser at de fleste kommunene (Tønsberg inkludert) har lagt til grunn en vesentlig høyere befolkningsvekst for sitt arealbehov, enn det som faktisk er reelt. Kommunene vil derfor ha et stort overskudd av arealer i mange år framover. At RPBA kan hjelpe kommunene med å finne virkemidler til å nå ønsket utvikling ses på som positivt. Dette er et arbeid som Tønsberg kommune selv har startet på gjennom delvis rullering av kommuneplan, der problemstillinger knyttet til hvor og hvordan vi skal fortette er et hovedtema. Tønsberg kommune har mål om å løse minst 50% av all boligutviklingen innenfor sentrumsområdet, og minst 80% av all boligutvikling innenfor langsiktig utviklingsgrense (LUG). Hvordan vi skal nå disse fortettingsmålene, er et sentralt tema.

Rådmannen støtter og vil bidra inn i planlagt «byregnskap». Dette er en oversikt for alle Vestfoldbyene med kvantitative data som gjør det mulig å sammenligne seg med de andre byene, og måle/ vurdere utviklingen over tid i egen by. Eksempler på tema som et slikt «byregnskap» kan inneholde er: arealreserver, utbyggingskapasitet, antall m² handel i sentrum, antall m² handel i kjøpesentre i sentrum og utenfor, demografi, antall m² grønnstruktur, reisevaner, parkeringsdekning, hva gjør folk i byen, antall arrangementer, tilfredshet med renhold og vedlikehold mm.

Prosess og koordinering av innspill til RPBA fra Re-Tønsberg

I revisjon av RPBA er det lagt opp til en bred medvirkningsprosess som involverer kommunene (både politisk og administrativt), næringslivet, regional stat og sentrale lag og foreninger. Det planlegges flere større konferanser og seminarer i løpet av prosessen. Rådmannen sitter i administrativ styringsgruppe, ordfører og opposisjonsleder i politisk styringsgruppe. Kontaktperson RPBA (saksbehandler), virksomhetsleder KUT og næringsssjef sitter i faglig referansegruppe.

Tønsberg kommune har ingen innvendinger til oppsatt prosess.

Re og Tønsberg holder dialog om innspill til RPBA, og det tas sikte på å koordinere arbeidet mellom kommunene på en god måte i den videre prosessen. Det er ikke endelig avklart hvordan.

Alternative løsninger:

Økonomiske konsekvenser:

Konsekvenser for næringsutvikling:

Helse- og miljøkonsekvenser:

Konsekvenser for folkehelse:

Konsekvenser for barn og unge:

Konsekvenser for sammenslåingen Re og Tønsberg:

Konklusjon:

Tønsberg kommune støtter i hovedtrekk forslaget til planprogram for RPBA. Det anses som positivt at fylkeskommunen bidrar med analyser som kommunene har behov for, og at dette vil øke kunnskapsgrunnlaget i forhold til videre planleggingen. Tønsberg kommune ønsker at hensynssone kulturmiljø i Slagendalen og Jarlsberg skal vurderes på nytt og at det gjøres i samarbeid med grunneiere/ berørte parter og Tønsberg kommune.

Videre behandling

Vestfold fylkeskommune skal som ansvarlig myndighet fastsatte det endelige planprogrammet. Tønsberg kommune får RPBA til behandling igjen i høringsperioden (planlagt høsten 2018). Endelig planvedtak av RPBA i fylkestinget er planlagt innen utgangen av 2018.

Tønsberg, 20.04.17

Geir Viksand
rådmann

Anne Beate Hekland
virksomhetsleder